

CAMÍ PER FER pàg 9

Molt de guanyat, molt per lluitar: un 8M vist per dones d'abans i d'avui

COMERÇ I ART pàg 14

Joan Fontcuberta, protagonista de la iniciativa 'Aparadors Artístics' de l'eix comercial Barna Centre

línia ^{13 anys} Ciutat Vella

Número 125 · Març 2022 · liniaciutatvella.cat

Alerten que s'encareixen els lloguers comercials al Raval

L'Eix Raval avisa que diversos comerços ja han tancat i que una quinzena més podrien seguir el mateix camí pàg 3

Un centre referent

L'Escola Baixeras celebra el seu centenari pàg 10

Foto: Ajuntament

HOMENATGE pàg 10

El passeig Marítim de la Barceloneta portarà el nom d'Oriol Bohigas

URBANISME pàg 14

Posicions enfrontades per la reforma de la Via Laietana

LA BARCELONETA pàg 10

El veïnat demana una platja per a gossos

**ALUMINI - VIDRES
OBRES INTEGRALS**

home homing

**vidres • miralls
claraboies • alumini**

**projectes integrals
i execució d'obra**

*Si ho pots somiar,
nosaltres ho podem
fer realitat*

cuinescat

Gremi de reformes
d'interiors, cuines
i banys de Catalunya

Padilla, 243 • 08013 Barcelona

Tel. 93 881 77 06 • admin@home-homing.com

www.home-homing.com

• Magatzem: Ptge. Utset, 3

**La
lectura
del *matí*.**

**El *matí* de
Catalunya
Ràdio.**

**CATALUNYA
RÀDIO**
dinsteu

“No li renovis, jo pago més”

» Des del Raval denunciem que diversos comerços han tancat per l'augment dels preus dels lloguers
 » L'Eix Raval alerta que ha detectat un grup empresarial que s'ofereix per pagar més diners de lloguer

Alba Losada
EL RAVAL

La Laura Alfaro –nom fictici– conviu amb l'angoixa des que el propietari del local on es troba el seu restaurant li va dir fa tres mesos que volia apujar-li el preu del lloguer. La idea, diu, és que els 2.800 euros que ha pagat en els darrers cinc anys passin a ser 3.200. Les raons? Se li ha acabat el contracte i, tal com afegeix, el propietari considera que el local costa “realment” 3.500 euros. “Què puc fer davant d'això? O cedeixo a aquest xantatge o em quedo sense espai. És una injustícia”, lamenta Alfaro, qui alhora recorda que ara no és un bon moment per afrontar aquest increment. Com molts comerciants del Raval, encara pateix els efectes dels dos anys de pandèmia i els preus desorbitats de la llum, cada cop més a prop de semblar un privilegi.

El cas d'Alfaro és un exemple de la difícil realitat que viuen diversos establiments del barri. Tal com assegura el gerent de l'Eix Comercial del Raval, Jordi Bordas, vuit comerços associats han tancat en els darrers quatre mesos perquè no podien assumir l'augment de l'import del lloguer. Uns altres catorze, afirma, creuen que no els hi renovaran el contracte perquè els propietaris prefereixen llogar els espais a persones o empreses que paguin més. “Tenim un govern a l'Ajuntament d'esquerres que diu que ajuda el petit comerç, però no està fent res perquè els grans no es mengin el petit”, denuncia.

En aquest sentit, assenyala que hi ha un grup empresarial que s'ha quedat locals de negocis del Raval, que ja en té dese-

Hi ha establiments que no saben si els hi renovaran el contracte perquè els propietaris volen cobrar més diners. Foto: Línia Ciutat Vella

nes, que ofereix als propietaris més diners dels que rebien dels anteriors comerciants. Un exemple, indica, és el cas d'un bar d'uns 60 metres quadrats del carrer Joaquim Costa. La competència deslleial que està patint és, segons afirma, força alarmant: “Des d'aquesta empresa van dir-li a la propietat: ‘No li renovis, que jo et pagaré al voltant de 4.000 euros’, quan fins ara pagava 2.500”. Ara, apunta, el propietari demana al bar una suma similar, mentre, des de l'eix comercial, esperen que a través d'una negociació l'augment no sigui “tan bèstia”.

UNA SITUACIÓ “TERRIBLE”

La guerra de preus de la qual parla Bordas es palpa en preguntar a comerços del barri sobre l'estat dels lloguers. Hi ha treballadors que actuen amb recel i no volen

parlar del tema perquè el seu cap no és a l'establiment. Des de la Llibreria el Racó del Col·leccionista, es refereixen a la situació general de “terrible”. I, per part seva, des de la cafeteria Lukumás reconeixen que el que veuen al seu voltant els fa dubtar si podran continuar quan se'ls acabi el contracte en un any. “Ens fa patir veure que hi ha negocis que tanquen pel creixement dels preus”, admeten amb preocupació.

En alguns casos, l'increment, subratlla Bordas, no és l'únic detonant de la fi de la vida dels establiments, sinó que s'hi suma no haver tingut durant la pandèmia gairebé ajudes de l'administració o haver de tornar deutes a familiars. “Tot això és un drama”, afegeix Bordas. D'altra banda, en el cas que l'augment del lloguer no acabi amb tancament, la realitat que hauran de viure aquests co-

merços serà més dura. Així ho pronostica Alfaro alertant que, si el propietari se surt amb la seva, tindrà menys marge de beneficis i, en conseqüència, haurà d'apujar els preus. “Això em farà perdre clients”, avisa.

AL GÒTIC

Malauradament, aquesta realitat d'expulsar comerciants amb canvis als lloguers impossibles o difícils d'assumir, també està colpejant el barri Gòtic des d'abans de la pandèmia. Així ho lamenta la directora de Barna Centre, Isabel Rodríguez, qui assegura que fins i tot hi ha propietaris que prefereixen tenir locals buits abans de fixar l'import que li demanen els possibles llogaters.

Un cas alarmant és el de la barretereria més antiga de la ciutat: La Somrereria Mil, inaugurada el 1856 i situada al carrer

Fontanella fa 105 anys. El seu final podria estar a prop. Tal com va alertar la seva propietària, Núria Arnau, a *beteve*, el contracte se li acaba el 2025 i li volen doblar el preu del lloguer demanant-li 16.000 euros.

Un altre cas és el de la Llibreria Sant Jordi, que s'acomiadarà del carrer Ferran, on es troba des del 1983. Tal com va explicar fa dos mesos a *Línia Ciutat Vella* el seu propietari, Josep Morales, en aquesta zona del cor de Barcelona només hi sobreviuen, en general, botigues de souvenirs i franquícies de bars o restaurants “enfocats als turistes”. Una fesomia comercial que evidencia com, per a moltes persones o empreses, no importa que la gent hagi de treballar o l'aportació que fan als barris, sinó fer negoci amb aquells que poden pagar més diners.

Segueix-nos

a les xarxes socials

@liniaxarxa

facebook

twitter

instagram

Tribuna

La Barcelona del sí

per Carlos Prieto

Foto: Línia

Hi ha qui és pregunta per a què serveix la política. Per què la necessitem. En el cas dels i les socialistes, que governem Espanya i Barcelona a través de governs de progrés, ho tenim clar. La política és l'eina que ens permet aconseguir els canvis que vam pensar un dia i que avui fem realitat. Els canvis socials que necessitem.

Aquests governs de progrés, amb el president del govern d'Espanya Pedro Sánchez i el primer tinent d'alcaldia de Barcelona Jaume Collboni, han estat determinants per aturar el cop que ha suposat la crisi sanitària, econòmica i social més gran dels darrers 100 anys. Sense oblidar la tasca serena i decidida que va fer el ministre de Sanitat Salvador Illa quan més incerteses recorrien la nostra vida, i el lideratge que avui representa per a aquella Catalunya que va ser i que pot tornar a ser.

En els darrers dos anys hem vist coses que no ens hauríem imaginat mai. Un confinament domiciliari massiu, la recerca de material sanitari i de prevenció per tot el món, un escut social amb una despesa econòmica mai vista, un fons extraordinari europeu que per primera vegada contemplava transferències directes als països membres de la Unió Europea o la creació, des del no-res, d'unes vacances efectives per combatre la covid en menys de 10 mesos. Per altra banda, des de la primera tinència d'alcaldia de Barcelona es va fer un esforç sense precedents per aportar fons i recursos que fessin que empreses petites i mitjanes poguessin aguantar l'embat de la pandèmia i preservar així centenars de milers de llocs de treball. Un *Green New Deal* que va emular les solucions del president

Roosevelt davant el famós crac del 1929, una crisi financera que va generar una crisi social que va fer trontollar tot el sistema. Un *New Deal* que va afegir precisament el concepte *Green* (verd) com a eix prioritari. Perquè som conscients que les noves solucions no poden impulsar-se d'esquena al benestar del planeta.

Actuar en aquesta direcció no ha estat una casualitat; forma part de la nostra manera de veure la política. Demostra que, en una crisi, les polítiques poden anar destinades a aconseguir que ningú es quedi enrere. Si volen una diferència, mirin els destina-

La gran transformació que lidera Collboni executa els projectes que altres només dibuixen en un paper

taris de les ajudes aportades pel govern del PP i Mariano Rajoy davant la crisi financera del 2010. Les seves polítiques van anar enfocades a salvar els bancs. Les nostres han anat dirigides a les persones. Per als i les socialistes, les persones són el centre de la nostra actuació. Amb encerts i errades, per descomptat, però amb el timó fixat i les idees clares.

A l'Ajuntament de Barcelona, els i les socialistes hem governat per aturar el cop i, ara, en una dura però fructífera tasca per reactivar la ciutat. L'Ajuntament és capdavanter en creació i recuperació de llocs de treball provinents d'ERTO, en creació de noves empreses, en ex-

portacions i en generar prestigi internacional, que permet atraure talent i inversions milionàries que donen noves oportunitats al conjunt de la ciutadania de Barcelona. Ens hem aïllat del soroll i de la recerca de protagonisme per fer allò que sabem fer millor: dialogar amb tothom, generar estabilitat social, exercir la nostra capacitat per executar els projectes que altres només dibuixen en un paper, projectar futur i establir un nou horitzó.

Aquesta és la gran transformació que lidera Jaume Collboni. I no es podrà fer sense abordar qüestions de present i de futur que han d'acompanyar aquesta estratègia als nostres barris: augmentar la sensació de seguretat, un nou acord pel civisme i la convivència, millorar la neteja dels nostres carrers, potenciar la formació professional perquè tothom tingui un futur ple, fomentar la plena ocupació i salaris dignes que facin que l'optimisme pugui tornar a créixer a la nostra estimada Barcelona... I en aquesta línia, no podem defugir de fer debats seriosos sobre l'aeroport i nous equipaments culturals, facilitar la implantació d'empreses, potenciar la marca Barcelona per reafirmar el nostre lideratge del sud d'Europa... No, no podem fer-ho sense diàleg, debat i consensos. Cal algú que ho entomi, sense dogmatismes i mirant al futur. Ens oferim per liderar, ara des de l'alcaldia, el gran projecte que tenim en comú tots els i les ciutadanes d'aquesta ciutat: Barcelona. La Barcelona del sí.

Carlos Prieto, secretari d'Organització i Acció Electoral del PSC de Barcelona i secretari d'Acció Electoral a la Comissió Executiva del PSC

Aquí es piula

El Twitter en paper

@andreaajvilloria

Detingut un home per un presumpte crim masclista a Barcelona.

L'home s'ha presentat minuts abans de les 19 h [del 21 de març] a una comissaria de la Guàrdia Urbana dient que la seva parella estava morta al seu domicili. Els agents l'han detingut. Els Mossos d'Esquadra ho investiguen.

@andreuistorra

On anirà el clàssic familiar *El Petit Príncep*, de La Perla 29, el Nadal vinent? La productora The Project ha anunciat que tanca la sala BARTS el 17 d'abril a l'espera que l'Ajuntament de Barcelona la converteixi en la Casa de la Música, que The Project veu inviable si es limita a aquest gènere.

@EstebanNavarroS

Para los que dudan que la extrema derecha tenga un caladero en la Policía, les dejo unas declaraciones de la comisaria jefe de Pontevedra [Estíbaliz Palma, a qui han destituït arran de la filtració d'aquest àudio], sobre la actuació en Catalunya: «Ya les gustaría a algunas que las violase un antidisturbios».

@CarlotaGurt

Hi ha dies que desitjo que m'atropelli un camió, que em caigui una casa a sobre, que algú m'enverini una mica, per poder passar uns dies a l'hospital, impedida, i defugir així l'excés de responsabilitats i deures que m'aclaparen, m'asfíxien, em tenallen. I bon dia.

Director Editorial: Arnau Nadeu
Subdirector d'edicions: Albert Ribas
Subdirectora de digital: Anna Corbatera
Redacció: Albert Alexandre (diari metropolità), Alba Losada (Barcelona), Anton Rosa (Barcelonès Nord i Baix Maresme), Olga García (Vallès),

Dipòsit Legal: B 43220-2010

Francisco J. Rodríguez (l'Hospitalet i Baix Llobregat), Anna Utiel (Montserrat) i Toni Delgado (Esports)
Dept. de Producció gràfica: Susana Dicenta
Dept. Comercial: Lola Gutiérrez
Distribució: Andrés Meca i Pablo Favieri
Controller: Mauro Favieri

Premi Tassis Torrent de Comunicació 2011

Editor-Administrador: David Centol i Lozano
Director Editorial: Arnau Nadeu
Director General: Marcelo Villanueva
Coordinadora de Producció gràfica: Marga Moreno
Webs temàtics: Pere Giménez i Quim Miró

grup comunicació 21 www.liniaxarxa.cat

Els semàfors

Escola Baixeras

L'Escola Baixeras celebra 100 anys. Un segle fent classes a nens i nenes del Gòtic i sent testimoni de canvis socials importants a Barcelona. Fa uns dies es va celebrar un acte en el qual es va inaugurar un faristol sobre la seva història.

pàgina 10

Ajuntament

L'urbanista i arquitecte Oriol Bohigas va ser una de les persones que van fer possible que Barcelona s'obris al mar. Així que cal celebrar que l'Ajuntament hagi decidit que el passeig Marítim de la Barceloneta porti el seu nom.

pàgina 10

Barna Centre

Gràcies a l'acció 'Aparadors Artístics' de l'eix comercial Barna Centre, es poden veure en aparadors de deu botigues del Gòtic obres de tretze reconeguts artistes, com ara Joan Fontcuberta, Alicia Kopf, Gino Rubet o Lara Fluxà.

pàgina 14

Safata d'entrada

Menyspreu als sahrauís

per Amadeu Palliser

Foto: Alan Ruiz Terol/ACN

És evident que un polític mediocre s'amaga en la pandèmia, la invasió d'Ucraïna, etc. per justificar les seves decisions interessades, partidistes i supeditades als beneficis de l'Ibex-35.

Un clar exemple d'aquesta manera de procedir és Pedro Sánchez, que –juntament amb el rei i la gran patronal i obviant Podem, el seu soci de govern, i el Parlament– ha decidit donar l'estocada final al poble sahrauí, a favor del regne de Marroc.

Una decisió d'aquest calibre ha estat efectuada de forma secreta (i desvetllada pel rei Mohammed VI), reconeixent la "importància del Sàhara per al Marroc" i defensant que "sempre és bo tancar una crisi, i especialment quan hem de fer front a la guerra de Putin". Això demostra una

manca d'ètica, moral i sensibilitat característica de Sánchez i de l'estat profund espanyol, com sabem també els independentistes catalans. I, així mateix, exhibeix una falta de visió geoestratègica, per les possibles repercussions que aquesta decisió comportarà al gas d'Algèria.

Línia Ciutat Vella no comparteix necessàriament les opinions que els signants expressen en aquesta secció ni se'n fa responsable.

Les cartes d'opinió es poden enviar a: opinio@comunicacio21.com

El + llegalit

Línia Ciutat Vella.cat

- 1 Artadi diu que revertirà la reforma de la Via Laietana si governa
- 2 Canvis imminents a Via Laietana: la millor ruta per evitar les obres
- 3 Noves subvencions per als projectes d'emprenedors arrelats als barris
- 4 Artadi: "Els nivells d'inseguretat que patim són inacceptables"
- 5 Dos ferits a la Barceloneta en un incendi en una residència de gent gran

A les xarxes

#ElCatalàAL'Escola

#AdeuALaZBE?

#ElBarçaHaTornat

@**agenciaacn**: El Govern diu que no aplicarà percentatges [de llengües a l'escola] i obre una consulta per fer un decret que reguli el règim lingüístic educatiu.

@**Lucia_MartinG**: La zona de baixes emissions encara és vigent tot i la sentència del TSJC. L'anunci del TSJC va en contra de les directrius europees i de l'OMS.

@**maxgranada**: Entrenador català, rodes de premsa en català, anuncis amb Estrella Damm, passeig al Bernabéu. Ha tornat el nostre Barça.

Drets dels infants i emergència habitacional

per Lucía Delgado

Es protegeixen prou els infants davant les vulneracions de drets humans? I davant un desnonament? L'altre dia ens fèiem aquesta pregunta en una taula rodona on participava amb companyes de Càritas i de la Fundació Pere Tarrés. La resposta va ser unànime: no.

Però la pregunta que faig jo és: què estem fent per aturar-ho? Per què es permeten aquestes vulneracions?

Últimament –segur que té a veure amb la meva maternitat i la meua obsessió pel dret a l'habitatge–, poso molt el focus en aquestes temàtiques: infants i dret a l'habitatge.

Des de la PAH sempre hem partit del concepte de llar i de la seva vulneració en l'entorn familiar. Quedar-se sense casa és més que perdre quatre parets. És perdre la teva vida i la teva identitat familiar. És per això que sempre treballem amb aquesta perspectiva del problema de la pèrdua de l'habitatge en l'entorn familiar, creant espais d'ajuda mútua i acompanyant les famílies en diferents situacions.

A les nostres assemblees sempre són benvinguts els infants, i tenim diferents rols per tenir-ne cura mentre la seva mare (en la majoria dels casos) pot resoldre els seus dubtes i expressar el seu malestar. Hem tingut espais com el *chiquiPAH*, en època no pandèmica, on podien relacionar-se amb altres nens i nenes, oferint-los, d'aquesta manera, un espai propi semblant al de la seva mare on poder expressar els neguits i no sentir-se jutjats, així com poder-se relacionar amb altres infants que han passat per la mateixa situació que els angoixa.

En els darrers anys hem volgut aprofundir també a evidenciar dades sobre l'estat de salut dels infants o sobre quants menors són desnonats sense alternativa habitacional, entre altres. Als informes *Emergència habitacional i dret a l'habitatge a Catalunya. Impacte en el dret a la salut i en els drets de la infància de la crisi hipotecària* (2015) i *Emergència habitacional, pobresa energètica i salut* (2020) hem pogut iniciar aquesta tasca, que crec que és molt important. Poder fer una fotografia del que està passant per després actuar i exigir responsabilitats i canvis polítics.

Clarament existeix una desprotecció dels menors i de les famílies monomarentals en risc de perdre la seva llar. Al 81% de les famílies que es van apropar a la PAH durant els anys dels estudis hi ha menors d'edat. Si es mira amb més detall la composició de les llars, destaca que el 28% corresponen a famílies monomarentals, de les quals el 91% són dones amb fills o filles a càrrec seu. Per tant, les unitats familiars monoma-

rentals i les dones estan més afectades i alhora més implicades en el moviment.

Aquest fet corrobora que són les dones les que tenen més risc de perdre la llar, les que tenen ingressos més baixos i les que estan més abocades a l'exclusió social. Segons l'estudi del 2020, el 14,8% de les famílies es quedaria amb ingressos familiars en negatiu un cop pagat el lloguer, el 23,9% amb zero ingressos, el 30,3% amb menys de 400 euros, el 19,3% amb entre 400 i 800 euros i només un 11,4% amb més de 800 euros. Si es pagués la quota hipotecària, aquests percentatges serien del 45,8% amb ingressos negatius, del 15,7% amb zero euros, del 19,2% amb menys de 400 euros, del 13,2% amb entre 400 i 800 euros i d'un 6% amb més de 800 euros. En quasi tots els casos, les famílies no tenen ingressos suficients per passar el mes, especialment si han de pagar l'habitatge.

Lluny dels tòpics sobre les persones que ocupen, al mateix estudi es conclou que són famílies monomarentals amb menors a càrrec les que accedeixen a

Les dones tenen més risc de perdre la llar, tenen ingressos més baixos i estan més abocades a l'exclusió

un habitatge de forma precària. El 74% de les persones enquestades amb problemes d'ocupació són dones i el 26% homes, cosa que posa de manifest una situació més precària per a les dones. El 64% de les persones tenen entre 31 i 50 anys. En el 61% de les famílies hi ha menors i en el 5% persones més grans de 65 anys. Concretament, el 38% són famílies monomarentals, el 30% són parelles amb fills, un 11% es troben en altres casuístiques i un 11% viuen soles.

Alhora, hem pogut analitzar des del 2015 que, amb motiu de la crisi, molts infants s'han vist obligats a canviar de casa, d'escola i a abandonar activitats extraescolars. Aquestes situacions tenen un impacte negatiu sobre els menors, tant a nivell emocional i d'integració socioeducativa com de rendiment acadèmic o en la seva salut. Els problemes per pagar l'habitatge de les llars es traspassen als menors, i poden causar el deteriorament de les relacions familiars.

Moltes de les situacions descrites vulneren compromisos assumits pel Govern de Catalunya a través del

dret internacional dels Drets Humans, com el Pacte Internacional de Drets Econòmics, Socials i Culturals del 1966 i la Convenció sobre els Drets dels Infants del 1989. També infringeixen normativa europea i estatal, com la Carta Social Europea del 1961, la Constitució espanyola del 1978 i l'Estatut de Catalunya del 2006, i normes autonòmiques com la Llei pel dret a l'habitatge de Catalunya del 2007, la Llei de Salut Pública del 2009, la Llei dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència del 2010 i el Pacte Nacional per la Infància del 2013.

I és que, a l'estudi del 2020, vam aprofundir en la repercussió per a la salut dels infants dels problemes relacionats amb l'habitatge i els subministraments. Les dades són clares. Pel que fa als menors (entre 6 i 14 anys), vam poder obtenir informació de la salut percebuda, referida pel pare o la mare, de 48 nenes i 46 nens. Van referir mala salut percebuda a l'entrevista de seguiment un 22,9% de les nenes i un 13% dels nens, xifres similars a les de la primera entrevista. Tot i que s'observa que un 45,8% de les nenes i un 43,5% dels nens van empitjar, i un 16,7% i 17,4% van millorar.

Està clar que és urgent tenir lleis i polítiques d'habitatge que prohibeixen els desnonaments de famílies vulnerables sense alternativa habitacional, especialment amb menors, i promoure l'ampliació del parc públic de lloguer social. Però hi ha altres accions que crec que podrien ser útils per pal·liar el drama que cada dia estem vivint amb els 70 desnonaments diaris a Catalunya, com per exemple que s'inclouï al nou protocol per evitar la pèrdua de l'habitatge amb el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya el fet de cercar amb suficient antelació una alternativa habitacional que eviti el llançament i que es fomenti una perspectiva de drets humans en les actuacions judicials amb les normes actualitzades.

O dur a terme polítiques de conciliació efectives orientades a un accés públic a les cures durant la primera infància i una cobertura més gran, així com el foment d'ajudes a la dependència i a composicions familiars en alt risc de vulnerabilitat. O promoure l'atenció especialitzada per part dels centres educatius dels menors afectats per la crisi.

El que s'ha de traslladar és que s'ha de fer efectiu l'interès superior de l'infant i proporcionar ajuda efectiva per a les famílies amb menors a càrrec que evitin situacions d'especial vulnerabilitat. El futur de la nostra societat està en joc.

Lucía Delgado, portaveu de la PAH

Les millors perles

Per a qui ho pugui necessitar: fer 1.400 calçots alhora, l'equivalent a 600 quilos, ja és possible. Un ferrer de Vinebre ha inventat una màquina amb quatre braços hidràulics, amb una enorme graella a cadascun, per fer les calçotades més populars.

Un home de 69 anys va acabar greument ferit a l'hospital després de barallar-se amb el seu company de petanca, que li va clavar fins a tres ganivetades a l'abdomen. Va passar fa uns dies a Sant Boi de Llobregat.

Detenen a Sabadell set membres d'una mateixa família que es dedicaven a vendre gossos caniche falsos, amb un benefici d'uns 70.000 euros. Més de 110 persones haurien estat víctimes d'aquesta estafa. Potser a la pròxima els adoptaran.

Una noia es fa viral a Twitter per portar una bossa de tela al transport públic amb un text en àrab. La traducció: "Aquest text no té cap propòsit que no sigui el d'aterrorir aquells qui temen la llengua àrab".

Nia Escolà/ACN

LA FOTO

línia vol ser un espai per a la conversa metropolitana serena i responsable

David
Fernández

Montserrat
Tura

Elsa
Artadi

Oriol
Lladó

Susana
Pérez

Dolors
Sabater

Jordi
Martí

Lucía
Delgado

Marc
Cerdà

Gala
Pin

Xavier
Godàs

Martí
Casamajó

Joan Ramon
Casals

Elisenda
Alamany

Xavier
Marcé

Víctor
Porres

Ferran
Falcó

Manuel
Reyes

Núria
Parlon

Arnau
Nadeu

La lupa

Barraques al cor

per Montserrat Tura

Foto: Aj. de Santa Coloma

La dècada dels vuitanta del segle passat va ser difícil socialment per l'herència rebuda, agreujada –si era possible– per l'anomenada crisi del petroli, la inflació desbocada i la pandèmia provocada pel VIH.

La imatge més vinculada a aquells inicis de les institucions de govern sorgides de les urnes, després de molts anys, era l'acció de sanejament dels habitatges, de regeneració urbana, de dotació de serveis i d'eliminació del barraquisme.

Els que ens vam trobar, a les lleres de rius i torrents, barraques que podien ser arrossegades per una baixada sobtada d'aigua, de les nostres freqüents riuades guardàvem un llunyà record o havíem llegit el que van suposar les inundacions de l'any 1962 en el vessant occidental de la llera del Besòs.

L'àrea metropolitana i la mateixa ciutat de Barcelona eren plenes de barris sencers de persones que vivien en aquelles fràgils, insalubres i punyents barraques. Es van erradicar, però en la conflictivitat social res és irreversible i ara podem trobar-ne novament.

Visitant aquells sòrdids refugis humans sempre descobríem petits detalls dels intents hercúlians de dignificar el que per a aquells conciutadans era casa seva, l'única que tenien. Un petit altar per a una verge a qui pregaven, un bressol fet amb traça i fustes recollides i modelades amb amor, una vànova ben trenada amb llanes reaprofitades...

Les lleres dels rius són llocs propicis a l'establiment de barraques, ja que el domini públic hidràulic dels rius mediterranis no s'omple fins que les abundants pluges, sovint sobtades, provoquen la riuada.

La llera del Besòs, més que la del Llobregat –on també es poden veure barraques novament–, té una llarga història de reivindicació municipal per poder ser autoritat actuant en totes les infraestructures de sanejament de l'aigua i de recuperació de la conca fluvial. Una autèntica gesta de treball consorciat i de dècades d'intensa feina.

Durant el mes de gener va aparèixer un titular que va despertar-nos les alarmes: dues persones havien mort a l'interior d'una barraca d'un assentament dels que crèiem haver erradicat a la llera del Besòs, a l'altura del municipi de Montcada i Reixac. Sembla que les dues per-

sones haurien intentat escalfar-se fent un foc a l'interior de la barraca, que hauria cremat malament i els hauria provocat una intoxicació mortal.

Es concentrava molta misèria a la notícia. Barraques, foc a l'interior per poder-se escalfar, inhalació del fum, acumulació de deixalles i la sort que aquell dia no hi hagués menors –perquè la premsa afirmava que en aquest grup d'infra-infra-infrahabitatges hi vivien menors, que és una manera de dir nens, criatures, mainada, tendresa–.

La representació municipal de Montcada i Reixac, que forma part del Consorci Besòs-Tordera –nom actual del Consorci per a la defensa de la Conca del riu Besòs–, va fer unes declaracions a la premsa explicant-nos que havien calculat el valor de tractar adequadament els residus que generaria el desmuntatge de les barraques, ja que hi havia elements de fibrociment (uralita) i altres residus que necessitaven un tractament especial.

Certament, la recollida selectiva i l'adequat tractament dels residus és una de les conquestes de l'acció municipal, no gens fàcil per als que vam haver de convèncer els veïns que calia incrementar significativament el rebut de la taxa d'escombraries. Però no pot ser l'element que condicioni la necessària i urgent actuació per eliminar les barraques en diferents indrets de les conques fluvials de la Catalunya metropolitana. Donar sortida a cadascuna de les problemàtiques socials que s'acumulen en un barri de barraques és complex, però imprescindible.

El Consorci, que fa uns anys va fer possible l'agorçada acció de netejar el riu més contaminat d'Europa, que va recuperar la vida d'aquesta extensa conca i que va fer realitat que el darrer tram del riu, just abans de la desembocadura, es convertís en un parc fluvial on la densitat de població no permetia grans parcs, no pot condicionar l'eliminació de la vida miserable i perillosa en l'espai de la seva responsabilitat a la gestió dels residus especials.

Hi havia moltes barraques habitades en la dècada dels vuitanta dins dels dominis públics hidràulics de rius, rieres i torrents. Eren de persones anònimes, presentaven dificultats en camps diversos de la seva vida i va caldre una sortida individualitzada abans que les excavadores netegessin les rieres a prop d'on ara passegem i anem en bicicleta. Però aconseguir-ho era el nostre compromís, la nostra promesa i la nostra consciència.

“

Donar sortida a cadascuna de les problemàtiques socials que s'acumulen en un barri de barraques és complex, però imprescindible

”

Flaixos

@iriavt: Hi ha qui dirà que ja no cal reivindicar segons què, però llavors a ple 2022 fas una reunió de famílies a l'escola i, de trenta-tres, trenta-una són mares.

@EnricGoma: Quina bona idea, la del senyor Vila i la senyora Tobella, que el 1993 van posar-li a la seva filla un nom antic, singular, eufònic i llavors molt insòlit: Rosalia.

@EscurcoNegre: No, no ets un MDLR: et dius Pol, vius a l'Eixample i aquest estiu aniràs de vacances quinze dies a Nova York amb els pares.

Molt de guanyat, molt per lluitar

» Dones d'abans i d'avui comparen amb motiu del 8M els drets que hi havia fa 80 anys amb els d'ara
 » Les seves històries mostren que s'ha avançat molt però que també queda molt per a la igualtat plena

Alba Losada
BARCELONA

Quan la Milagros Malvárez i el seu marit Francisco Ribet van tenir el seu primer fill després de casar-se, ella va començar a dedicar la major part del seu temps al mateix que gairebé totes les dones entre els anys cinquanta i seixanta: cuidar els fills, mantenir neta la casa i cuinar. Tal com recorda ara Malvárez als seus 92 anys, "la vida es reduïa a això i a anar al cine els dissabtes i a missa els diumenges". El to de les seves paraules denota que no li grinyola res d'aquells temps. Per a ella això era "normal", però per a les dones de les generacions d'avui és una realitat que costa d'encaixar. Un exemple és la postura de la Laura Castells, de 26 anys. "No poder triar em faria sentir empresonada", assegura.

La disparitat d'opinions d'aquestes dues dones que es porten més de seixanta anys reflecteix com han millorat els drets i les llibertats de les dones amb el pas de les dècades, tot i que no prou. Encara hi ha massa discriminacions en molts àmbits. Un d'ells és el món laboral. Una altra jove de 26 anys, l'Amanda Lage, indica que quan ha treballat en el sector de la restauració ha vist com normalment els cuiners són homes i aquests poden tractar les cambreres –gairebé totes dones– "d'inferiors". Això no és tot. "Encara es creu que nosaltres no podem fer certes feines i, a més, podem acabar en les més precàries", recalca Lage.

La situació de Castells és una mica millor en el sector de la producció audiovisual. Entre treballadors i treballadores del seu mateix rang, indica, no nota diferències ni discriminacions, però la presa de decisions continua en les

Laura Castells i Milagros Malvárez representen dues generacions diferents amb reptes compartits. Fotos cedides

mans de sempre: les dels homes. "No podem estar contentes només per estar millor considerades que les nostres mares o àvies, perquè encara no tenim la igualtat que hauríem de tenir", insisteix.

Sigui com sigui, que s'ha avançat molt és un fet. Només cal escoltar el testimoni de l'Olga Cardoso, de 93 anys. Als anys cinquanta, subratlla, va haver de deixar la seva feina a la central de Telefónica de Vigo quan va decidir casar-se. "Les que ens casàvem havíem de demanar una excepció forçosa, i no ens n'explícaven el motiu", relata.

LA (NO) LLIBERTAT

No sortir sense el seu marit Francisco o tornar a casa sola de nit són possibilitats que Malvárez ni es plantejava. "No era l'habitual i no m'enfadava, perquè sabia que no ho havia de fer i, a més, ell tam-

poc sortia sense mi", assegura. Aquesta realitat va començar a canviar quan va passar una de les poques coses que fa dècades podien donar una mica de llibertat a una mare: els fills es van fer grans. "M'agradava anar al Mercat dels Encants a comprar", apunta. Per part seva, Cardoso tampoc veia amb bons ulls estar-se fora de casa "més del compte". "No m'agradava tornar tard si el meu marit estava, per exemple, mirant el futbol", sosté.

Les dones d'avui sí que tornen tard i soles a casa, encara que, malauradament, no sempre fan el camí amb tranquil·litat. És per aquesta raó que de vegades emprèn certes tècniques. Castells, explica, es posa música hip-hop o truca a alguna persona propera per sentir-se acompanyada. Per part seva, Lage canvia de vorera quan veu un desconegut caminant

darrere seu o, sense voler, està pendent dels sorolls. "Ho fem pel que hem vist que pot passar en aquestes situacions", diu Lage fent referència a uns moments que li fan dir que no se sent prou lliure. Per a ella està molt clar: "Hauríem de poder tornar d'on fos sense por". Aquest pensament també es llegeix entre les paraules de Castells, tot i que quan està lluny dels escenaris que la poden intimidar sap com sentir-se lliure. "Tinc un grup de hip-hop en el qual totes som noies, i quan ballo em puc expressar, sincerar i sentir lliure", celebra.

EL QUE NO ES VA PODER FER

Cada persona es penedeix d'una cosa o d'una altra en funció de la seva història de vida o del context social en el qual va créixer, i això és evident en els quatre testimonis d'aquest reportatge. Tant a

Cardoso com a Malvárez els hauria agradat estudiar més, sobretot a la segona, la qual va haver de deixar d'anar a l'escola amb només 12 anys. En canvi, Lage i Castells es penedeixen de no haver defensat de més joves les llibertats que sempre haurien d'haver tingut. "M'hauria agradat no deixar de vestir amb certa roba per evitar que em fessin comentaris pel carrer", reconeix Lage.

Aquest fet, el de rebre comentaris que no s'han demanat sobre el mateix cos, encara passa massa sovint. I tal com insisteix Castells, aquest és només un dels molts motius, la punta de l'iceberg, pels quals continua fent falta celebrar cada 8 de març el Dia Internacional de la Dona. "Tant de bo algun dia puguem reivindicar menys els nostres drets, perquè això voldrà dir que per fi tenim igualtat plena", conclou.

Lliga per a la protecció d'animals i plantes de Barcelona

Els Nostres Horaris:

De dilluns a divendres:

Zona Gats - De 10:00h a 15:30h

Zona Gossos - De 10:00h a 17:30h

Caps de setmana

i festius:

De 10:00h a 13:00h

C/ Guarda Antón, 10 08035 - Barcelona
 Tel.: 934 170 124

www.protectorabcn.es
 info@protectorabcn.es

L'AMPA de l'Escola Pere Vila va impulsar a principis de març el bicibús de Ciutat Vella per demanar un entorn escolar pacificat. El recorregut comença a la plaça d'Antoni Maura i acaba al passeig de Lluís Companys.

L'Escola Baixeras fa 100 anys i reivindica el seu passat

» Inaugurat un faristol sobre la seva història en un acte per l'aniversari
» El centre és un referent que ha sobreviscut als canvis dels temps

EDUCACIÓ ▶ No és gens fàcil passar 100 anys sobrevivint a temps de glòria i foscor en una ciutat com Barcelona, la qual cosa fa que un aniversari així s'hagi de celebrar tant sí com no. Així ho va fer el passat dimarts 22 de març l'Escola Baixeras, que ja fa 100 anys que dona classe a nens i nenes del Gòtic des del número 1 del carrer Salvador Aulet. Durant la jornada, es va inaugurar un faristol i es van fer conferències entorn de la seva història.

Es tracta d'una celebració totalment justificada si es té en compte que, des que l'escola va obrir les portes el 1922, ha estat testimoni d'importants canvis socials. Un exemple és quan el 1935 va deixar de ser només un centre de nens i va passar a fer classes a nenes. Un altre, quan, durant la Guerra Civil, es va traslladar al cinema Novedades del carrer Casp perquè mestres i alumnes estiguessin més segurs. I durant els

Un moment de l'acte de celebració del passat 22 de març. Foto: Ajuntament

anys cinquanta, a més, va oferir classes complementàries que van ajudar a alumnes a fer-se un lloc en el món laboral.

Després de tot això, van tenir lloc molts altres fets que van acabar convertint-la en l'escola de 210 alumnes que és avui. Un dels trets més destacables és que for-

ma part de la Xarxa d'escoles Històriques de Barcelona (XEHB), on diversos centres uneixen les seves forces per recuperar la memòria històrica de l'educació de Barcelona o conserven el patrimoni educatiu. Perquè, al final, no es pot educar sense recordar d'on es ve.

La crisi del Gimnàs Social Sant Pau continua creixent

EQUIPAMENTS ▶ La tensió entre la direcció del Gimnàs Social Sant Pau i les tres extreballadores afiliades a la CGT, acomiadades en els últims mesos, sembla cada cop més lluny de calmar-se. El passat 8 de març, la cooperativa que gestiona el gimnàs va denunciar "un incendi provocat" a la porta de l'equipament i que aquest "atac" s'afegeix a "una llarga llista d'agressions, robatoris, insults, coaccions i vexacions".

La directora de la cooperativa, Lara Cáceres, reconeix que no saben qui va provocar el foc i assegura que el cas està "en mans dels Mossos d'Esquadra". Tot i això, el dia 11, el gimnàs va vincular en un comunicat les extreballadores amb els atacs denunciats. "Ens sembla molt bé que condemnin l'incendi, nosaltres també el condemnem i no entenem per què ens tornen a acusar", diu una de les exempleades.

Foto: Línia Ciutat Vella

El veïnat demana una platja per a gossos a la Barceloneta

ESPAI PÚBLIC ▶ L'Associació de Veïns de la Barceloneta s'ha adherit a una petició d'una pàgina de peticions online, Change.org, que demana que una part de la platja de la Barceloneta sigui per a gossos. Aquesta demanda, però, no és nova al barri. Tal com explica el vicepresident de l'entitat veïnal, Manel Martínez, es demana des de ja fa "més d'una dècada". Una de les raons, diu, és que l'única platja per a gossos de la ciutat es troba a l'altra punta de la costa barcelonina: al costat del Parc del Fòrum.

"És petita i ens queda lluny del barri. Hi ha gent gran que no hi pot anar caminant", recalca Martínez, qui alhora assenyala que l'espai per a gossos també donaria una mica més de tranquil·litat als veïns. "Ens aniria molt bé tenir un tros de platja petit i net fora de les massificacions", afirma.

A part de signar la petició de Change.org, de moment l'entitat veïnal ha traslladat la reivindicació al Districte i ho ha demanat fa pocs dies al Consell de Barri. Vol aconseguir-ho abans que comenci l'estiu.

El passeig de la Barceloneta portarà el nom d'Oriol Bohigas

Segons Ada Colau, el canvi de nom es farà aviat. Foto: Ajuntament

HOMENATGES ▶ El passeig Marítim de la Barceloneta passarà a dir-se passeig Marítim de la Barceloneta-Oriol Bohigas. Així ho ha decidit l'Ajuntament per tal que el barri de la Barceloneta i la ciutat sencera facin un homenatge a l'arquitecte i urbanista Oriol Bohigas, que tant va donar a la ciutat abans de morir l'any passat amb 95 anys.

No és cap decisió a l'atzar que Bohigas formi part del nom d'aquest passeig, ja que va ser una de les persones que va fer possible que Barcelona deixés de

viure d'esquena al mar i s'obrir a aquest per guanyar el que és avui un dels seus majors atractius. Paral·lelament, també és important recordar que va ser conseller municipal d'Urbanisme, una persona clau en la Barceloneta preolímpica i regidor de cultura fins al 1994.

Tal com ha explicat l'alcaldessa Ada Colau, el canvi de nom d'aquesta zona del barri es farà "aviat". A més, ha afegit que Bohigas "estimava Barcelona" i que "mereixia aquest reconeixement".

APROPERTIES
REAL ESTATE

Vol vendre o llogar la seva propietat?

Passeig de Gràcia, 85, 8^a
93 528 89 08
aproperities.es

Més de 150.000 visites
mensuals al web.

Valoració gratuïta
de la seva propietat.

Més de 1.800 sol·licituds
d'informació al mes.

Protegir l'aigua invisible

Aigües de Barcelona és pionera en la preservació dels aqüífers subterranis i la regeneració de l'aigua per fer front al canvi climàtic

Un nou món circular està a punt de néixer. El canvi climàtic ens crida poderosament l'atenció perquè tem les coses d'una altra manera. Vivim en un sistema que consumeix sense fre els recursos de la natura. Els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) són la guia per cuidar el planeta i alhora construir una societat més justa. L'aigua, origen de la vida a la Terra, té un paper central en el canvi de model.

El lema del Dia Mundial de l'Aigua d'aquest any és "L'aigua subterrània: fer visible allò invisible" i posa de relleu la importància de l'aigua emmagatzemada al subsol. Es tracta d'un recurs hídric que, al marge de les glaceres i els casquets polars, suposa més del 90% de l'aigua dolça disponible al món. Les aigües subterrànies pateixen perill de sobreexplotació i contaminació, per la qual cosa és vital reforçar-ne la protecció.

L'escalfament global, la capacitat limitada dels rius i els aqüífers, junt amb l'increment de la demanda d'aigua per l'augment de la població, dibuixen un escenari de gran estrès hídric que requereix respostes urgents a l'alçada de la planta potabilitzadora de Sant Joan Despí. L'Agència Catalana de l'Aigua (ACA) ha activat la prealerta per sequera a la regió de Barcelona i es podrien començar a decretar

► Riu Llobregat

restriccions si les reserves d'aigua se situen per sota del 40%.

Ajudar la natura

La manera més sostenible d'ajudar la natura, protegir els recursos subterranis i adaptar-se als efectes del canvi climàtic és mitjançant la reutilització de l'aigua. La paraula clau és regenerar. Regenerar és sotmetre l'aigua depurada a un tractament nou perquè es pugui reutilitzar seguint un model circular. Un cop regenerada, l'aigua es pot tornar en condicions òptimes als rius i aqüífers per començar novament el cicle de captació o bé subministrar directament la indústria, les ciutats i l'agricultura per a diferents usos. La reutilització de l'aigua regenerada permet garantir la disponibilitat i qualitat dels recursos hídrics, i evita l'impacte dels períodes de sequera.

Aigües de Barcelona va aconseguir regenerar el 2021 un total de 38 hm³ d'aigua, l'equivalent a 11.250 piscines olímpiques. Una clara aposta per la regeneració que cal reforçar davant dels efectes severos del canvi climàtic.

La reutilització de l'aigua regenerada permet garantir la disponibilitat i qualitat dels recursos hídrics, i evita l'impacte dels períodes de sequera

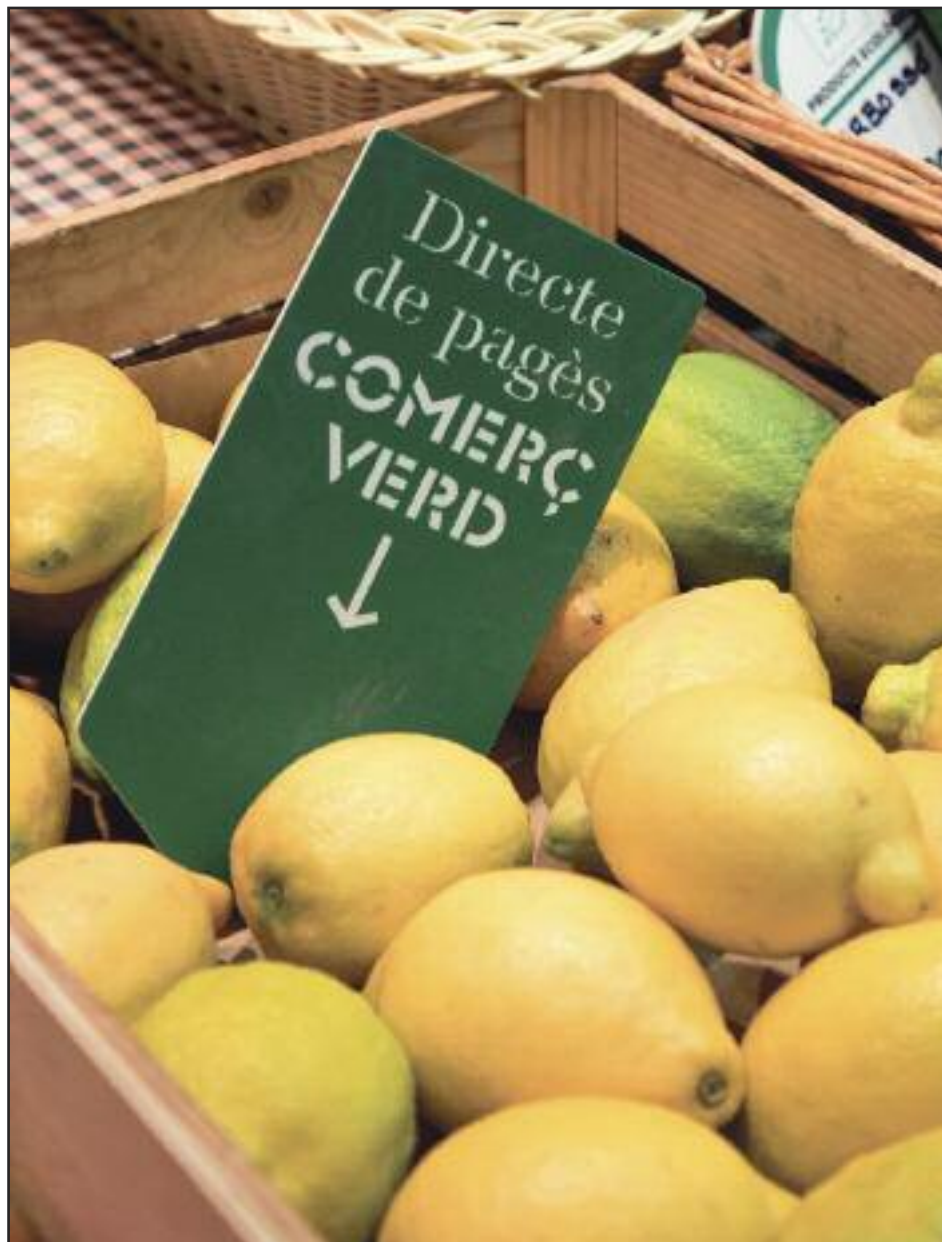
La protecció dels recursos hídrics subterranis és un dels compromisos que formen part de l'estratègia d'acció climàtica que duu a terme la companyia. La recàrrega d'aigua parcialment tractada a la planta po-

tabilitzadora de Sant Joan Despí i l'ús d'aigua regenerada per evitar la intrusió salina (entrada d'aigua de mar a l'aqüífer), són dos exemples clars d'aquest compromís.

Des dels anys 60 del segle XX, la companyia aplica un sistema de recàrrega artificial en profunditat, basat en la injecció d'aigua potabilitzada a la planta de Sant Joan Despí en alguns dels pous d'extracció disponibles. Entre els anys 2014 i 2017, es va dur a terme un projecte a nivell internacional per demostrar la possibilitat de recarregar aigua parcialment tractada, és a dir, aigua només sotmesa a un pretractament de decantació i filtració més una lleugera cloració, en comptes d'utilitzar aigua potabilitzada. El 2021, després d'haver-se demostrat en aquest projecte la innocuïtat de la

injecció d'aigua parcialment tractada sobre la qualitat de l'aqüífer, l'Agència Catalana de l'Aigua va autoritzar a recarregar aquesta aigua, durant els cinc anys següents, amb un protocol de controls molt exhaustiu. Aquesta actuació permet infiltrar uns 2.500 m³/dia, un cabell d'aigua equivalent al consum diari de més de 23.500 persones.

D'altra banda, des dels anys 70, els nivells de l'aqüífer principal del delta del Llobregat han estat recurrentment per sota del nivell del mar, el que ha afavorit l'entrada d'aigua marina a l'aqüífer, principalment a través de la dàrsena del port a la Zona Franca. Per revertir aquesta situació, entre el 2007 i el 2009 es va construir una línia de 15 pous, ubicats a uns 1.500 metres en paral·lel a la línia de costa, totalment equipats per poder injectar un màxim de 15.000 m³/dia d'aigua regenerada procedent del tractament avançat de l'Estació Regeneradora d'Aigua del Baix Llobregat, gestionada per Aigües de Barcelona. La injecció d'aigua actua com a barrera a l'entrada de l'aigua de mar i millora la qualitat de l'aigua de l'aqüífer en aquesta zona. El 2021 Aigües de Barcelona va injectar als pous un total de 679.106 m³ d'aigua regenerada, equivalent a 200 piscines olímpiques, com a barrera contra la intrusió salina.

**Als comerços
verds pots
comprar aliments
ecològics**

**Vine al
teu mercat!**

www.mercats.barcelona

Hi ha silencis de moltes menes. El silenci de la nit i dels carrers buits, el silenci de quan acaba una discussió o el silenci de després de llegir l'última línia d'un llibre. Però el silenci que se sent durant la missa de dissabte al Santuari de la Mare de Déu del Carme, al centre de Barcelona, és doble. És el de qualsevol església: aquell silenci dens dels rituals i de les cerimònies mil·lenàries. Però també és el silenci d'una realitat que es panseix.

“És evident que a moltes esglésies només hi va la gent més fidel, i la mitjana d'edat cada vegada és més alta... Amb la pandèmia ha minvat molt el nombre de persones que venen”, diu el Josep Maria. Aquest mossèn de la parròquia de Santa Eulàlia de l'Hospitalet de Llobregat va ser ordenat sacerdot amb 29 anys i ara en té 64. Les ha vist de molts colors. “Gràcies a Déu, ja no és obligatori ser catòlic com en el franquisme”, comenta. “Tot i que no és el final de l'Església, avui dia estem veient com s'acaba una etapa de la cristiandat”, assumeix. De fet, si ens referim a la regió metropolitana de Barcelona, les xifres no fan res més que confirmar les seves paraules. El catolicisme, la creença hegemònica al territori, perd adeptes de forma gradual mentre cap altra religió ocupa el seu espai. La metròpoli no es vol religiosa.

UN PANORAMA COMPLEX

L'any 1978, segons dades de l'Institut Català d'Estadística, el 99% dels casaments que s'oficiaven a Catalunya es feia per l'Església. El 2020 només el 7,7% eren religiosos. “Hi ha hagut una caiguda en picat dels rituals catòlics, i això demostra una pèrdua del poder cultural de l'Església”, explica Mar Griera, directora del grup d'Investigacions en sociologia de la religió (ISOR), de la UAB.

El darrer *Baròmetre sobre la religiositat i la gestió de la seva diversitat* del Centre d'Estudis d'Opinió (CEO) assenyala que actualment un 53% de la població catalana es considera catòlica, un 7% evangèlica i un 4% musulmana. Pel que fa a la fe catòlica, això suposa una davallada de cinc punts percentuals des de l'anterior baròmetre fet el 2016. A més, gran part de les persones que s'auto-defineixen com a tal no tenen per què considerar-se creients. De fet, només un 44% afirma ser una persona amb creences religioses, un 11% menys que el 2014. Griera parla d'un fenomen relativament nou que anomena catolicisme identitari. “Està passant a tota Europa i és el resultat d'una associació entre cristianisme i cultura europea”, assenyala. Així, hi ha persones que se senten cristianes sense professar aquesta fe.

Pel que fa a l'àrea metropolitana, tal com explica Avi Astor, investigador de l'ISOR especialitzat en aquest territori, “la tendència és encara més pronunciada”. “L'àrea metropolitana és un dels territoris més secularitzats d'Espanya...

Només una de cada deu persones de Catalunya va cada setmana a l'església (imatge del Santuari de la Mare de Déu del Carme de Barcelona). Foto: Albert Alexandre

La metròpoli perd la seva fe en els déus

Tot i que l'augment de l'ateisme no ha estat tan important com es preveia als anys 80 amb la fi de la dictadura, la irrupció de noves religions i espiritualitats o els escàndols de les institucions catòliques han fet que l'Església perdi el seu poder hegemònic a la regió metropolitana de Barcelona.

A tot l'Estat, el nombre de catòlics arriba al 59%”,afegeix.

Malgrat que la metròpoli presenta unes xifres de religiositat molt baixes, Griera es mostra cautelosa a donar per mort el catolicisme. “Als anys 70 semblava que l'ateisme havia de créixer de manera molt forta, però no va ser així”, comenta. Avui els ateu no són més del 20% de la població. Així mateix, la investigadora afirma que el mapa de les religions a la metròpoli és ara molt més com-

pletat que fa uns anys. “A més de la presència de noves religions gràcies a l'augment del nombre de persones migrades, al tombant de segle hi ha un 12% de població que és molt practicant, que està organitzada en escoles i contextos de lleure catòlics i que té posicions conservadores”, analitza.

LA FI DEL REGNE

L'església del Santuari de la Mare de Déu del Carme de Barcelona és un edifici monumental carregat de

decoració brillant. Enric Camps, el mossèn, parla per a un públic que la tarda de dissabte no supera les quaranta persones, en un espai que en podria acollir més de 500. “Aquestes cerimònies en edificis tan grans i per a tan poca gent no tenen sentit... Acabaran desapareixent”, diu en declaracions a *Línia*. “Haurem de tornar al cristianisme de base”, afegeix. Durant el sermó, critica el sistema econòmic i les injustícies que produeix el poder. Missatges radicals

per a una platea on la majoria són dones que superen els 75 anys. Senyores que marxen cap a casa en acabar la missa, fent passes petites i arrossegant els peus. Una metàfora del catolicisme.

Com en aquest cas, les persones que van a l'església a Catalunya són ben poques. El 70% de la població diu que no hi va mai, mentre que un de cada deu ciutadans va a l'església un cop a la setmana. Què ha passat en 40 anys? Per què la religió, sobretot

La nova espiritualitat

● Dues noies entren al Museu del Tarot, una de les botigues d'esoterisme més grans de Barcelona. Amb prou feines superen els quinze anys. "Voldria un amulet", diu una d'elles. "Per ara, no m'interessa que sigui per invocar l'amor", afegeix. La dependenta les atén durant una llarga estona. Parlen el mateix idioma.

Segons explica la Thaïs, terapeuta holística de l'establiment, les generacions més joves tenen una relació molt més estreta amb l'espiritualitat. "Veus la manera en què nens de vuit anys s'apropen als cristalls o a les cartes i

de la religió (ISOR), de la UAB, Mar Griera, afirma que, mentre que el nombre de persones que s'autodefinixen com a religioses baixa, creixen les que diuen ser espirituals. Segons el CEO, el 48% de la població catalana es considera una "persona espiritual interessada en el transcendent". Aquesta tendència té a veure amb diversos factors. A l'èxit de la ciència confrontat amb el descrèdit de les institucions religioses cal sumar-hi l'individualisme, que legitima els individus a crear la seva pròpia espiritualitat. A més, la globalització ha ampliat el co-

El nombre de persones que, tot i no considerar-se religioses, sí que s'autodefinixen com a espirituals ha crescut durant els últims anys a Catalunya

t'adones que porten avantatge respecte dels adults", afirma. Segons ella, en els darrers temps la clientela, tant jove com de més edat, ha crescut. "La gent ve perquè té dolors físics, mal d'amors, problemes financers o vol netejar l'ànima", enumera. Per a ella, aquest auge s'explica pel canvi d'era energètica que estem vivint i perquè la població no té vergonya d'afirmar que creu en la màgia. "A Espanya hi havia molta repressió heretada de la inquisició", afirma.

Estiguem o no d'acord amb la seva explicació, el cert és que l'espiritualitat va a l'alça. En un article a la revista *Barcelona Metròpolis*, la directora del grup d'Investigacions en sociologia

neixement que tenim d'espiritualitats d'altres indrets del món.

Segons Griera, el fenomen també té relació amb la salut emocional i el benestar. En un context de pandèmia com l'actual, no costa d'imaginar-se per què estan triomfant pràctiques com la meditació, l'horòscop, el ioga o el *mindfulness*. El que no té -o té poc desenvolupat- la nova espiritualitat és un discurs social o comunitari. Això ha dut el filòsof Eudald Espluga a assenyalar el caràcter neoliberal i d'autoajuda del fenomen.

Com deia Friedrich Nietzsche, l'home va matar Déu. Malgrat tot, potser no estava preparat per acabar amb tot el que és transcendent.

la catòlica, ha perdut el seu pes en la vida quotidiana de la metròpoli? "El descens s'ha produït per una infinitat de causes", explica Jaume Flaquer, jesuïta, integrant de Cristianisme i Justícia i expert en l'Islam. "La pèrdua de pes té a veure amb la pluralitat de l'oferta lúdica que hi ha avui dia", diu. Per a ell, la immediatesa del món en què vivim "dificulta que les persones puguin viure en espais oberts a la transcendència". "La vida ha quedat fragmentada en moltes èpoques: ara som nens, adolescents, adults, vells... Tenim moltes vides, i això fa que no tinguem compromís", considera.

En una línia similar s'expressa Griera. Per a ella, cal llegir la pèrdua de poder de l'Església com una situació global que està afectant moltes institucions que fins fa poc vertebraven la vida tant política com social. Els partits, els sindicats o les comunitats religioses han deixat de tenir preeminència en favor de l'individualisme. Alhora, segons considera Astor, "als entorns urbans, que són més cosmopolites, hi ha menys control i és difícil per a les institucions religioses ser centrals com ho són als pobles".

Però ni de bon tros la llista de causes s'acaba aquí. La davallada

de la religió a la metròpoli té una forta vinculació amb la història del segle XX al territori i s'aprofundeix amb la caiguda del règim franquista. El mateix Flaquer reconeix que la relació de l'Església amb la dictadura "va ser perversa". A més, des d'abans de la Guerra Civil, a Catalunya i a la metròpoli hi havia una tradició anticlerical arrelada als moviments anarquistes i obrers urbans. "Potser queden restes o influències d'aquests moviments", considera Astor. De fet, segons el CEO, Catalunya és un dels territoris de tot l'Estat més escorats a l'esquerra, i aquest espai polític tendeix a estar més allunyat de la religió. A això cal sumar-hi que el territori té unes classes mitjanes fortes, també poc religioses.

L'investigador estatunidenc hi afegeix un element més: el procés sobiranista de Catalunya. "Hi ha un esforç de les institucions per incorporar les minories al 'fet català' i per construir una identitat nacional inclusiva que es confronti amb el catolicisme espanyol", assegura. D'aquesta manera, pensa Astor, organismes com l'Oficina d'Afers Religiosos de l'Ajuntament de Barcelona es van crear per gestionar la diversitat de credos vinculant-la a les aspiracions nacionals. Sucedeeix un fe-

Els matrimonis per l'Església han passat de ser el 99% dels casaments l'any 1978 a només representar el 7,7% dels rituals d'aquesta mena el 2020

A Catalunya, per darrere dels banquers i dels polítics, els capellans són la professió que genera menys confiança i, amb una puntuació de 2,63 punts, la pitjor valorada

nomen similar a Turquia, on l'Islam cada vegada té més presència a l'estat i els kurds, "salvant les distàncies, com que tenen aspiracions nacionals s'allunyen de la religió".

Dit tot això, caldrà convenir que l'Església té molta responsabilitat envers la seva situació. "Evidentment que els abusos sexuals són una de les causes de la pèrdua de presència", considera Flaquer. De fet, el CEO assenyala que el 60% de la població no confia gens en els sacerdots. A Catalunya, són la professió menys valorada, amb un 2,63 de nota, per darrere de polítics i banquers.

Per al Jordi, un jove de 34 anys de Barcelona que fa temps que milita en els moviments cristians de base i que actualment és integrant d'un grup de l'Acció Catòlica Obrera (ACO), la institució eclesiàstica no ha sabut gestionar reptes com la presència de l'homosexualitat o de les dones en les seves esferes. "Això t'allunya de l'Església. Malgrat tot, crec que és una institució que també podem reformar des de dins", apunta.

EL FUTUR DE L'ESGLÉSIA

El Jordi no sempre s'ha sentit a gust dient que és catòlic. "Durant la joventut em feia vergonya dir-ho, perquè tenia por que els altres

es pensessin que era de l'Opus", recorda. Això el va allunyar de l'Església. Però les coses van canviar després de passar un temps en una comunitat rural al Salvador. "Vaig conèixer la història de mossens, entre ells l'arquebisbe Óscar Romero, assassinats per la seva defensa dels drets humans, i això em va fer afirmar que era creient i que no tenia per què avergonyir-me'n", sentència.

Potser l'única possibilitat que té el catolicisme de no caure en el silenci implica un apropament a posicions socials transformadores. "El catolicisme es porta molt malament amb el poder, perquè és la religió de les víctimes... Però és cert que hi ha qui vol acabar amb l'Església i amb això l'està entregant a l'extrema dreta", considera Flaquer. O potser, com diu el capellà de l'Hospitalet, el repte de l'Església és més titànic. "El futur del cristianisme passa per una fe més lliure, més personalitzada i més comunitària... Que sigui menys o gens institucional", conclou el Josep Maria.

Un reportatge d'**Albert Alexandre**

La vaga de transportistes pel preu de la benzina està fent que no es puguin trobar alguns aliments, com el peix i la verdura, a mercats o botigues d'arreu de la ciutat. També està augmentant el preu d'alguns aliments.

Tretze reconeguts artistes exposen a botigues del Gòtic

CULTURA ▶ Passejar per davant de comerços dels carrers del Pi, Petrixol, Banys Nous i Palla del Gòtic és ara més que una experiència comercial. Gràcies a l'acció 'Aparadors Artístics' de l'eix comercial Barna Centre, es poden veure, en els aparadors de deu botigues, obres de tretze reconeguts artistes, com ara Joan Fontuberta, Alicia Kopf, Gino Rubet, Dominika Berger i Lara Fluxà, entre altres. Tots ells estan vinculats a Barcelona i, d'alguna manera, fan possible una realitat que no s'acostuma a veure gaire: la unió entre artistes i comerciants.

Alguns dels establiments on fins al 9 d'abril estarà present part del seu esperit artístic són Santa Joieria, Marcs Petrixol, Sala Parés, Fargas Xocolateria, Vil·la de l'Arte i Antiguitats Olga de Sandoval. Allà és on, tal com diuen des de Barna Centre, tothom que vulgui podrà passejar, gaudir d'art i "retrobar-se amb Barcelona d'una forma nova i singular".

L'artista Alicia Kopf i el botiguer Quim Conesa. Foto: J. Oliver

Pel que fa a l'objectiu de l'acció, la presidenta de Barna Centre, Teresa Llordés, indica que busca "contribuir" a la recuperació econòmica i anímica del Gòtic i, també, fer l'art més accessible a tothom. "S'apropen als ciutadans unes propostes artístiques que no sempre tenim l'oportunitat de veure", recalca.

D'altra banda, Llordés insisteix que la iniciativa dona visibilitat als comerços i recorda que el seu valor va "més enllà del que és comercial". "Al centre de Barcelona tenim establiments comercials especials, alguns molt antics, arrelats al barri amb un capacitat per vertebrar la convivència", recorda.

Veïns i Comerciants de Via Laietana, a favor de la reforma

URBANISME ▶ Les obres de la via Laietana van començar el passat 1 de març, la qual cosa ja ha despertat algunes reaccions. Per la seva banda, des de l'Associació Veïns i Comerciants de Via Laietana remarquen que estan d'acord amb la transformació perquè farà que sigui una via més "amable". "Deixarà de ser una autopista d'alta velocitat, les voreres seran més amples i també serà un punt verd que promourà l'activitat econòmica", diu el president de l'entitat, David González.

A l'altre extrem d'aquest posicionament hi ha Foment del Treball i l'associació de comerciants Barcelona Oberta. Tal com ha avançat *La Vanguardia*, presentaran un recurs per aturar de forma cautelar les obres perquè estan en contra d'alguns aspectes, com ara que, asseguren, acabi amb la connexió entre la zona mar i el centre. L'oposició de Barcelona Oberta a aquesta reforma és la raó per la qual, afegeix González, l'entitat que presideix va deixar fa dos mesos l'associació de comerciants.

Les obres van començar el passat 1 de març. Foto: Twitter (@felicuit)

COMERÇ DE PROXIMITAT, UN VEI DE CONFIANÇA!

- T'ofereix el millor producte amb la cara més humana
- Cuida de la comunitat on vius
- Paga impostos i dona vida a la ciutat
- Contribueix a un entorn més sostenible
- Sempre és a prop teu!

amic

associació de mitjans d'informació i comunicació

Mitjans Km 0

El Pau,
llevant-se cada dia a les 4 del matí per poder oferir-nos el millor pa del barri.

líniaciutatvella

IMPULSEM
EL QUE

FAS

**AJUTS DE FINS AL 80%
PER A PROJECTES
QUE ACTIVEN L'ECONOMIA
DELS BARRIS**

6a edició

Consulta les bases a: barcelonactiva.cat/impulsemelquefas

#impulsemelquefas

 Cru Roja

UCRAÏNA ENS NECESSITA

COL-LABORA-HI

www.cruzroja.es

BIZUM al **33512**

900 104 971

Envia **SMS** amb la paraula **UCRANIA** al **38088** i dona **3€***

TRANSFORMA LA TEVA APORTACIÓ

5€ Manta (individual)

33€ Set cuina (5 persones)

20€ Tendals plàstics 4 x 6 metres

* L'import íntegre (3€ IVA *incl.) del missatge es destinarà a Cru Roja Espanyola. (Movistar, Vodafone, Orange, Yoigo, Euskaltel). Att. client 900 104 971 donativos@cruzroja.es. Pol. Prot. dades www.cruzroja.es Imatge: Maksym Trebukhov / Ukrainian Red Cross Society

A PROP

consum sostenible i de proximitat

Els mercats reafirmen la seva aposta pel Comerç Verd

Foto: Ajuntament

La progressió, però, no es va aturar i el desembre del 2021 el nombre de comerços adherits superava folgadoament els 600. Aquesta xifra suposa que més de la meitat dels establiments que ofereixen

Més de la meitat dels comerços de mercat amb producte ecològic formen part de la iniciativa

productes ecològics i de proximitat als mercats de Barcelona formen part de la iniciativa.

Durant aquest 2022, la intenció dels impulsors del projecte és poder donar-li continuïtat desenvolupant en paral·lel altres accions que tinguin per objectiu millorar la sostenibilitat dels mercats, com ara la prevenció dels residus de plàstic d'un sol ús o la integració d'energies renovables, per exemple.

Per poder identificar els comerços membres de la iniciativa només cal fixar-se en la senyalització dels productes, que està dividida en diverses categories: producte local i ecològic, és a dir, tots els productes inclosos al projecte; producte de pagès, com fruita, verdura, aviram i ous; producte de llotja, com ara peix; i productes d'elaboració pròpia com els carnis.

Sostenibilitat

La posada en marxa del projecte Comerç Verd ha estat tot un èxit. La iniciativa, que va arrencar el juny del 2021 amb l'objectiu de reivindicar els productes ecològics, de proximitat i de temporada als mercats municipals de Barcelona, ja compta amb més de 600 establiments associats.

Aquest projecte –que està impulsat per l'Institut Municipal de Mercats de

Barcelona (IMMB), el Comissionat d'Economia Social, Desenvolupament Local i Política Alimentària de l'Ajuntament de Barcelona i la Federació de Mercats Municipals de Barcelona (FEMM)– suposa un important salt quantitatiu pel que fa a l'oferta d'aliments locals, ecològics, de petits productors, de pagès o de llotja que es consumeixen a Barcelona.

Sota el paraigua de les iniciatives promogudes amb motiu del reconeixement

de Barcelona com la Capital Mundial de l'Alimentació Sostenible del 2021, Comerç Verd s'iniciava al juny amb una prova pilot en sis mercats de la ciutat. La gran acollida que va tenir el programa va fer que en poc més de tres mesos ja s'assolís la xifra de més de 550 establiments adherits, on la ciutadania pot trobar productes tan variats com fruita, verdura, llegums, aviram i ous, carn, cansalada i altres carns de xarcuteria i formatges.

El Pregó dels Infants del 2022 reivindica el dret a poder alimentar-se de forma sana i sostenible

Educació

Els infants volen una alimentació sana i sostenible. Aquest és el missatge que han volgut reivindicar els prop d'un miler d'alumnes dels cursos de primària que han participat en l'elaboració del Pregó dels Infants d'aquest 2022. Enguany la lectura de l'escrit s'ha pogut tornar a celebrar de manera presencial en un acte amb aforament reduït al Saló de Cent després que l'esclat de la pandèmia del coronavirus obligués a fer-la de manera telemàtica.

Sota el lema 'Els nens i nenes mengem sa i sostenible', els versos del pregó d'aquest any són el resultat d'una reflexió conjunta feta per estudiants d'una vintena d'escoles

de Barcelona i vol constituir un full de ruta de bones pràctiques per tal de garantir l'accés dels infants a una alimentació sana i sostenible i compartir aquesta necessitat amb tota la comunitat educativa.

Cal recordar que els objectius principals de la iniciativa del Pregó dels Infants són els de promoure l'observació de l'alumnat i la proactivitat a l'hora d'investigar el seu propi context des d'una mirada crítica. En aquest sentit, participar en la redacció conjunta de l'escrit també suposa per als alumnes una iniciació en els processos participatius.

Malgrat que l'acte de presentació del pregó es va celebrar amb aforament reduït, l'edició d'aquest 2022 ha comptat amb la participació d'un total de 28 classes.

Foto: Ajuntament

consum sostenible i de proximitat

Nou programa per impulsar l'ocupació als mercats

Formació

L'Ajuntament de Barcelona ha posat en marxa un programa de formació per promoure l'ocupació als mercats municipals. La iniciativa –impulsada per Barcelona Activa en col·laboració amb Mercabarna i la Fundació Intermèdia– té com a objectiu facilitar la inserció laboral dels participants en establiments dedicats a productes ecològics i de proximitat.

La formació està impartida per Mercabarna i compta amb tres especialitats diferenciades: ajudant de carnisseria, ajudant de xarcuteria i auxiliar de comerç de productes ecològics i de proximitat. Durant tot el procés, els estudiants estaran tutoritzats i rebran un acompanyament professional per garantir l'èxit de la seva inserció laboral.

En aquest sentit, un cop superat el programa, els alumnes tenen la possibilitat d'incorporar-se amb un contracte laboral de sis mesos com a dependents especialistes en productes alimentaris. Per fomentar la participació de les empreses i establiments en la iniciativa, els impulsors del projecte no només oferien la possibilitat de preseleccionar gratuïtament els candidats que més s'ajustessin al perfil demanat, sinó que també donaran subvencions per un període màxim de sis mesos i que seran de fins a 5.700 euros per contracte.

Les persones interessades a participar en aquest programa formatiu havien de complir tota una sèrie de requisits, com ara tenir entre 18 i 29 anys, residir a la ciutat de Barcelona i haver aprovat l'ESO, el Batxillerat o un cicle formatiu de grau

mitjà. Els candidats també havien d'inscriure's al Servei d'Ocupació de Catalunya i registrar-se al sistema nacional de Garantia Juvenil. El termini per apuntar-se als cursos finalitzava el 28 de febrer.

Per tal de garantir que els alumnes accedeixen al mercat laboral amb garanties, tots els contractes que deriven d'aquesta formació hauran de tenir una durada mínima de sis mesos i el salari mínim ofert haurà d'entrar dins els criteris de Barcelona Activa, que determinen que aquesta ocupació és de qualitat. D'aquesta manera, amb aquest programa no només es vol garantir que els joves puguin optar a un lloc de treball digne, sinó que també es vol aconseguir fomentar l'ocupació en els mercats municipals barcelonins amb una clara aposta pels productes ecològics i de proximitat.

EN PRIMERA PERSONA

“Si hem pogut amb la covid, resistirem el que vingui”

Sergio Moral

Eix Comercial
Nou Eixample

L'Eix Comercial Nou Eixample és l'única associació de comerç en actiu a l'Esquerra de l'Eixample. Sergio Moral, propietari d'una botiga d'informàtica, nés des de fa prop de catorze anys el seu president.

Com diries que ha canviat el barri en aquests últims anys?

La zona ha envellit molt a nivell de població, i això es nota en el consum. El comerç de proximitat s'està perdent i cada cop hi ha més empreses i menys autònoms.

El projecte dels Eixos Verds i les Superilles pot ajudar a reactivar el comerç?

Tenim molts dubtes i moltes pors amb això. Aquest pla suposarà un canvi en la mobilitat i no sabem fins a quin punt ens pot afectar en la nostra feina del dia a dia. Ara per ara la nostra posició al respecte és negativa, però és una aposta política i ens hi adaptarem.

Com s'ha viscut el coronavirus entre els membres de l'Eix?

La pandèmia ha estat dramàtica. En els últims dos anys hem perdut la meitat dels socis. Molts han tancat, altres han avançat la jubilació i alguns han marxat a zones amb lloguers més assequibles que l'Eixample.

T'has plantejat marxar?

Marxaré en el moment que no sigui rendible estar aquí. Al final això és un negoci. Però en aquest barri som molt resilient. Si hem pogut aguantar una pandèmia, resistirem el que vingui.

Foto: Ajuntament

Compte enrere per a la construcció del nou Mercat de Montserrat

Foto: Ajuntament

Equipaments

L'Ajuntament de Barcelona ja ha licitat les obres per a la construcció del nou Mercat de Montserrat, al districte de Nou Barris. La previsió és que les actuacions –que compten amb un pressupost de prop de catorze milions d'euros– puguin estar enllestides de cara al segon semestre del 2024.

L'edifici actual del mercat està ubicat a l'illa de cases formada per la via Favència, els carrers d'Aiguablava i de les Torres i el Camí Vell de la Pedrera. En aquest espai també hi ha diversos parcs infantils i una zona d'aparcament, que és precisament on es vol situar la nova construcció. Això permetrà que el mercat continuï amb la seva

activitat habitual mentre s'allarguin les obres del flamant equipament. Pel que fa al nou edifici, la previsió és que tingui prop de 10.045 metres quadrats de superfície distribuïts en dues plantes subterrànies, la planta baixa i l'altell.

ESPAIS DE COHESIÓ SOCIAL

“Els mercats municipals són una de les joies de Barcelona i un referent per a moltes ciutats del món, i d'aquí la nostra aposta per aquests equipaments amb una inversió de 100 milions d'euros aquest mandat per millorar-los”, apunta el primer tinent d'alcaldia Jaume Collboni, que considera que espais com el nou Mercat de Montserrat són “essencials” per a la cohesió social i per al foment de l'ocupació.

la Barcelona desconeguda

Turisme km0

Un lloc on fer silenci per les víctimes de trànsit

SANT MARTÍ/ Fer turisme de quilòmetre zero no només vol dir redescobrir la nostra ciutat, sinó prendre consciència de realitats que sovint, de tan interioritzades, ens passen desapercebudes o no els donem la importància que tenen.

*I sento com la muda
mort dels homes s'emporta
el meu do de paraules:
esdevé pur silenci
el meu dolor*

Amb aquest fragment del poema *Cançó de la mort callada*, de Salvador Espriu, en una zona enjardinada al costat del passeig Marítim de Nova Icària i l'espigó del Bogatell un banc d'acer d'11 metres de longitud ens convida a fer silenci i recor-

La projecció de les ombres que generen les lletres encunyades quan hi toca el sol permeten llegir un poema

dar les persones que han mort en accidents de trànsit. És el Memorial en record de les víctimes de trànsit, que des de l'abril de 2019 ens remarca que les víctimes d'un accident no són només les persones que hi moren, sinó també els seus familiars i amics, fent més visible les conse-

Foto: Ajuntament

qüències dels accidents i el dolor que comporten.

Les principals associacions de víctimes d'accidents de trànsit, P(A)T i STOP Accidents, havien demanat a l'Ajuntament de Barcelona la instal·lació d'un espai memorial com aquest, i l'any 2019 el consistori el va fer realitat.

En el seu moment es va decidir instal·lar el monument en aquest indret pel seu ca-

ràcter memorial i perquè serveix com a lloc de trobada per a actes en record de les víctimes d'accidents de trànsit, però anar-lo a visitar és una experiència del tot recomanable. No només per prendre consciència d'aquesta realitat, sinó també per gaudir del lloc i del monument, que permet llegir el fragment del poema d'Espriu a través de la projecció de les ombres que generen un seguit de lletres encunyades quan hi toca

el sol. Un bonic joc de llums natural que s'ha de veure en directe per poder apreciar en tota la seva bellesa.

El monument també inclou una placa on es reproduïx la inscripció del fragment del poema d'Espriu i la frase "A les víctimes de trànsit". Tot plegat va ser dissenyat l'any 2010 per l'arquitecta Judit Masana, adscrita a la Direcció d'Urbanisme de l'Ajuntament de Barcelona, que va morir l'any 2016.

El cementiri de Sant Andreu: orígens medievals i tolerància religiosa

NOU BARRIS/ Durant l'edat mitjana, el fossar parroquial de Sant Andreu de Palomar va quedar petit i la població va necessitar construir un nou cementiri. Així va néixer el cementiri de Sant Andreu, que fins al 1837 no va tenir la ubicació actual. Va ser aquell any quan es va traslladar als terrenys de la masia de Can Calç, un espai tranquil ben a prop del camí de Sant Andreu a Horta i damunt d'una petita elevació a resguard de la riera de Sant Andreu. Quan el municipi va passar a formar part de Barcelona, el 1897, el cementiri va passar a ser propietat de l'Ajuntament.

La particularitat d'aquest cementiri és que conté un recinte jueu, amb tombes sota terra i vegetació, tal com mana la tradició jueva. També té una zona reservada per a enterraments de cristians protestants. Pel que fa a les tombes més destacades, cal citar les de famílies importants, com els Basté, els Fabra o els Guix, que tenen els panteons a la placeta d'entrada. Una de les tombes més visitades és la del capellà Francesc Pla, conegut com el santet de Sant Andreu, un jove seminarista a qui el bisbe va prohibir dir missa perquè la seva mare practicava l'espiritisme.

Foto: Ajuntament

La torre de l'aigua que va anar desapareixent

GRÀCIA/ La torre de l'aigua de Gràcia va ser construïda a mitjans del segle XIX, en un moment en què els cultius eren el motor de l'economia de la vila. Es tracta d'una torre cilíndrica amb una finalitat purament pràctica: estava destinada a controlar la pressió de l'aigua per distribuir-la. Amb els anys i els canvis que va experimentar Gràcia, la torre va acabar caient en desús i els edificis veïns van anar guanyant terreny progressivament. Finalment, només en va quedar visible la motllura horitzontal i l'entrada de mig punt amb porta metàl·lica.

Foto: Ajuntament

la Barcelona desconeguda

Can Castelló: una masia burgesa que fa de centre cívic

Foto: Ajuntament

SARRIÀ – SANT GERVASI/ Pensa en una masia. Ara pensa on està ubicada. Te l'has imaginat en un entorn rural, oi? Doncs a la ciutat també n'hi ha. Concretament, a Sant Gervasi hi ha Can Castelló, una antiga casa pairal burgesa que el 21 de maig de 2008 va ser inaugurada com a centre cívic, i que també acull un casal de gent gran.

Aquesta masia –que es troba als jardins de Can Castelló, amb accés pels carrers de Freixa i de Castelló– és un vestigi del passat agrícola de Sant Gervasi de Cassoles. És de principis del segle XX, té una superfície de prop de 1.200 metres quadrats i compta amb una sala noble exquisidament decorada a la primera planta.

La història de Can Castelló ha anat sempre de la mà de la història del barri, de ma-

nera que ha estat testimoni i part del seu desenvolupament social i urbanístic. En aquest sentit, l'edifici està lligat a noms que van deixar una important empremta tant a Sant Gervasi com a tota la ciutat, com ara Galvany, Castelló o Calvet.

RECUPERADA PER AL BARRI

L'Ajuntament va recuperar l'edifici de Can Castelló l'any 1981 i hi va fer unes obres de rehabilitació, però no va ser fins al 1993 que va començar a funcionar com a casal de gent gran. Anys més tard, el 2008, s'hi va fer la darrera rehabilitació per convertir l'antiga masia en un centre cívic per al barri.

La voluntat del consistori era que aquest equipament municipal pogués acollir les iniciatives de les diferents entitats del barri i fo-

mentar la participació ciutadana en activitats formatives i de lleure, així com oferir diferents mostres d'expressió artística (música, cinema, art contemporani...). En definitiva, convertir-lo en un espai dinàmic i obert al barri on tothom pugui trobar allò que li interessa.

I així ha estat. Per exemple, aquest primer trimestre de l'any, el Centre Cívic Can Castelló ha programat classes de dansa, de cuina, d'anglès o de gimnàstica, per citar només alguns tallers. En paral·lel, també ha programat espectacles familiars, concerts i exposicions per a tots els gustos i edats.

Amb tot, Can Castelló és un exemple de com es poden recuperar edificis del barri en desús i tornar-los a omplir de la vida que algun dia havien tingut, passant de ser privats a obrir les portes de bat a bat al veïnat.

Eixample

La papallona modernista de la Casa Fajol

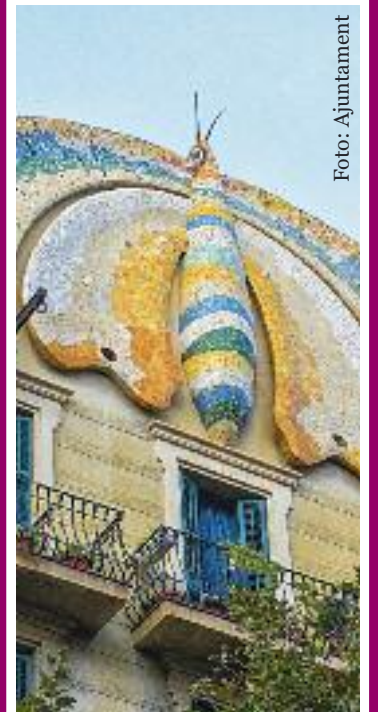
La Casa Fajol, a la Nova Esquerra de l'Eixample, pot semblar un edifici força normal si vas caminant i no alces la mirada. Però si, de cop, mires amunt, et toparàs amb una gran papallona modernista observant-te. Per això, és clar, és coneguda popularment com la Casa de la Papallona, tot i que es diu Casa Fajol pel seu propietari, Salvio Fajol.

Es tracta d'un edifici modernista ideat per l'arquitecte Josep Graner, construït entre els anys 1911 i 1929, i està catalogat com a edifici d'interès històric i artístic per l'Ajuntament. Situada al carrer de Llançà, és una casa de formes senzilles, però destaca pel trencadís semicircular en forma de papallona que corona la façana. És un edifici estret entre mitgeres, de sis plantes amb llargs balcons de baranes de ferro forjat ornamentades amb motius florals. El vestíbul està decorat amb arrambadors de ceràmica i parets esgrafiades.

AMAGADA

La reforma de l'antiga plaça de toros de Les Arenes, ara convertida en centre comercial, ha deixat amagada la Casa Fajol i malauradament només es pot veure des del mateix carrer. Abans, en canvi, es podia observar des de la plaça d'Espanya i des del parc de Joan Miró. La bonica papallona no acapara totes les mirades que es mereix.

Foto: Ajuntament

L'església de Sant Genís dels Agudells resisteix el foc i el pas dels anys

Foto: Ajuntament

HORTA – GUINARDÓ/ L'església de Sant Genís dels Agudells és encara més antiga del que ens podríem imaginar. Tot i que l'edifici actual és de l'any 1571 (que déu-n'hi-do), sembla que en realitat va ser fundada ni més ni menys que l'any 931.

Durant el segle XIV, l'església va passar a dependre del monestir de Sant Jeroni de la Vall d'Hebron i, ja al segle XIX, de la parròquia de Sant Joan d'Horta. Un tret destacable és que al costat de l'església encara es conserva un cementiri particular: és l'únic que queda dins del nucli urbà de Barcelona i que no depèn de l'Ajuntament. Hi són enterrats diversos personatges il·lustres i, durant un temps, hi va estar enterrat Manuel Carrasco i Formiguera, militant d'Unió Democràtica de Catalunya, afusellat a Burgos el

1938, que l'any 2001 va ser traslladat al cementiri de Montjuïc.

L'església de Sant Genís dels Agudells té una sola nau amb creuer, capelles i una porta adovellada, a més del característic campanar, que data del segle XVII. El temple forma part d'un conjunt medieval, que també inclou el cementiri, la rectoria i el mas de Can Safont, del segle XIII. A l'inici de la Guerra Civil, un incendi va cremar bona part de l'església, però això no va impedir que, encara avui dia, es conservi la creu gòtica que hi ha esculpida a la façana. La casa parroquial també manté la pedra treballada a les finestres i el portal amb un arc de mig punt. Però no tot el conjunt medieval es conserva així de bé: el mas de Can Safont ha estat reconstruït moltes vegades i ha perdut l'aspecte original.

Álvaro Granados, d'obligació a amor

» El waterpolista de l'Atlètic-Barceloneta volia fer futbol o bàsquet, però la mare va apuntar-lo a natació
 » Format al CN Terrassa, Granados ha estat, amb 39 gols, el millor golejadorel de l'equip a la Lliga regular

Toni Delgado
LA BARCELONETA

L'inici de molts i moltes esportistes en la seva disciplina sol ser molt curiós. Álvaro Granados (Terrassa, 1998) només s'havia plantejat jugar a futbol com el seu germà gran o fer bàsquet. El que tenia clar era que no volia ficar-se a la piscina... "Com que els meus pares estaven molt cremats amb l'ambient del futbol, em van dir que m'apuntarien a natació tant sí com no. Al principi va ser dur, perquè gairebé no sabia ni nedar", recorda Granados a *La Voz de Galicia*. La seva mare no va cedir. "Fill, faràs natació", li va repetir. "Gràcies a ella, he descobert el meu esport. La meva passió", agraeix el jugador del CN Atlètic-Barceloneta.

"Mai he notat cap pressió de ningú per haver de marcar gols.

Només la tinc per defensar. La defensa és més important que l'atac", confessa l'egarenc a l'Anuari del Waterpolo Català. Mai vol quedar-se amb la incertesa de saber què hauria passat si no s'hagués arriscat, i ho fa dins i fora de la piscina.

L'estiu de 2017, amb 18 anys, va decidir marxar del seu club de formació, el CN Terrassa. Per una banda, no volia desapropiar l'oportunitat de

Álvaro Granados sap gestionar les emocions i té la capacitat de relativitzar les coses

jugar al CN Atlètic-Barceloneta, l'equip més competiu. Per una altra, se sentia culpable i un traïdor per marxar de casa. Amb l'edat i l'experiència, la seva mirada és diferent: "Ara

Álvaro Granados. Foto: CN Atlètic-Barceloneta

veig que som jugadors professionals, treballadors, i hem de buscar el millor per a la nostra carrera. Esportivament, crec que venir aquí ha significat un salt molt gran". Peça clau, Gra-

nados ha estat el màxim golejadorel de l'equip mariner a la Lliga regular de Divisió d'Honor amb 39 dianes, 10 d'elles de penal. Cap jugador va marcar més gols en el primer partit de

les semifinals: en va fer cinc contra el... CN Terrassa.

Granados té els peus a terra i la gran virtut de gestionar les emocions i relativitzar els encerts i els errors. "El waterpolo és la meva passió i el meu ofici, però mai has d'oblidar que és un esport i no el centre de la teva vida", li explica a Inés López a *Waterpolista.com*. Malgrat el seu caràcter, com tothom, també pateix i té dubtes. "Està clar que no tots els moments són bons i a vegades et replanteses si val la pena continuar o no. Afortunadament, n'hi ha pocs de difícils. La majoria són bons i els recordaré sempre", afegeix Granados, sempre atent als detalls. Sempre centrat a aprendre i millorar. No deixa de fer-ho al seu equip i a la selecció. A Tòquio 2020 va debutar en uns Jocs Olímpics, i ho va fer acompanyat del que potser és més que un amic, és un ídol: Felipe Perrone. El seu gran referent.

UNHCR ACNUR
 La Agencia de la ONU para los Refugiados
 comité español

EMERGÈNCIA A UCRAÏNA

LES PERSONES QUE ESTAN FUGINT ET NECESSITEN

DONA ARA A

ayudaucrania.com
 Bizum – Codi: 01151
 ES86 2100 2262 1802 0040 3932

TRANSPARÈNCIA I BONES PRÀCTIQUES

Des de fa anys es parla que tota administració pública ha de ser transparent i tenir bones pràctiques. Però realment les administracions són així? Fa uns dies parlàvem amb diferents entitats i associacions que volen participar en el dia a dia de l'administració, que volen ser bons interlocutors per ajudar la ciutadania i fer arribar a l'administració les seves queixes, demandes i peticions, però quan ho volen fer es troben en un parany de burocràcia i impediments que fa impossible (o gairebé impossible) arribar i parlar amb els responsables. La veritat és que, quan això falla, es complica encara més l'aproximació i el bon tarannà d'ajudar per part de la ciutadania. En aquests casos, les persones ens comencem a sentir com a súbdits o com a usuaris, en comptes de sentir-nos CIUTADANS i CIUTADANES de Barcelona.

Al llarg d'aquest mandat i del passat, d'ençà que Ciutadans Ciutat Vella som al Districte, ens hem considerat i sentit com totes aquestes entitats i ciutadans que volen accedir a la informació pública de l'administració. Els mecanismes no són suficients i hem de fer tot el possible per tal que les diferents informacions que necessita la ciutadania estiguin al seu abast. Però això hem exigit i exigim en tots els plenaries que aquesta informació sigui accessible, àgil i ràpida. Tots i totes hem de saber què fa i què no fa el Districte de Ciutat Vella.

DONA'NS LA TEVA OPINIÓ! CIUTADANS T'ESCOLTA!

@cs_ciutat_vella

@cs_ciutat_vella

Cs Ciutat Vella

cvellaben@ciudadanos-cs.org

Foto: Alberto Lores / PIN Medio

EMERGENCIA EN UCRANIA

Miles de personas huyen de sus hogares buscando refugio para salvar sus vidas. La infancia está especialmente desprotegida.

Dona ahora

Cuenta bancaria:
ES69 2100 5731 7202 0041 1957

No t'ho perdís

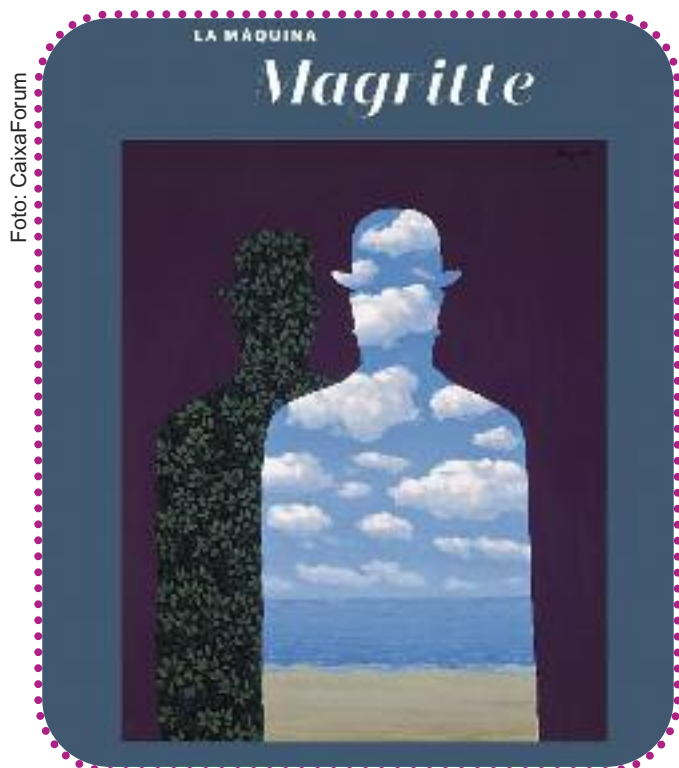

Foto: CaixaForum

La màquina Magritte

El CaixaForum de Barcelona acull, fins al 6 de juny, 'La Màquina Magritte', una exposició monogràfica dedicada a la sorprenent i atractiva obra de René Magritte (Lessines, 1898 – Brussel·les, 1967), el cèlebre artista surrealista belga del segle XX que es caracteritzava per jugar amb la lògica visual. La mostra, organitzada en col·laboració amb el Museu Thyssen-Bornemisza de Madrid, aplega prop de 65 pintures procedents de museus i col·leccions de diversos països, juntament amb una selecció de fotografies i de pel·lícules casolanes fetes i filmades per l'artista.

Famosos

L'actriu Carme Elias (Barcelona, 1951) ha anunciat que té Alzheimer. Ho va fer públic el 19 de març, després de recollir el Premi Especial del Brain Film Fest, un festival de cinema impulsat precisament per la Fundació Pasqual Maragall, que es dedica a la investigació d'aquesta malaltia i que ha animat Elias a compartir el seu cas. Aquest guardó li ha arribat un any després d'haver rebut el Gaudí d'Honor pels seus cinquanta anys de trajectòria. I, de fet, en el moment de recollir aquella estatueta, ja patia Alzheimer: fa tres anys que li van diagnosticar la malaltia. Elias ho ha volgut explicar per "deixar testimoni de la perversitat d'una malaltia que no té marxa enrere encara, que no té cura pal·liativa, que et tanca dintre de casa, que no té esperança de recuperació encara, que et pren l'ésser", tal com va dir. En una entrevista a *RAC1*, ha reconegut que "el dret a la mort digna" és la seva pròxima "lluita".

La fitxa

QUI ÉS?

C A R M E E L I A S

ÉS FAMOSA PER...

La seva carrera de 50 anys com a actriu
L'any passat li van atorgar el Premi Gaudí d'Honor

QUÈ HA FET?

Anunciar que té Alzheimer
Fa tres anys que li van diagnosticar, però ho ha fet públic ara

A LES XARXES...

Suport i admiració per la seva valentia
Molts usuaris li han agraït que visibilitzi la malaltia

Llibres

Cuina! O barbàrie
Maria Nicolau

Cuinar no és obeir instruccions, ni sotmetre's a una llista d'ingredients, ni planificar la compra. Cuinar és tot allò que passa als marges d'una recepta: és improvisar, arriscar, atrevir-nos a ser lliures. Contra la síndrome del *no-tinc-temps* i la barbàrie d'una societat que menja però no cuina, aquest llibre ens urgeix a recuperar el sentit de l'acte d'alimentar-nos.

Teatre

Final de partida
Samuel Beckett

Confinats a una habitació, un invàlid cec i el seu servent, coix i hiperactiu, passen el temps i discuteixen. Els vells pares del cec, que viuen en dos cubells d'escombraries, els acompanyen. Malgrat les adversitats, tot plegat és "un pur joc en què no es parla d'enigmes i de solucions". Sergi Belbel dirigeix aquest clàssic de Beckett. Al teatre Romea de Barcelona.

Música

Olímpica i primavera
Blaumut

Blaumut ha presentat el seu cinquè disc dos anys més tard d'haver publicat el quart, *001. A Olímpica i primavera*, el grup reflexiona sobre com les persones s'adapten i sobreviuen a les circumstàncies que venen, tal com ha explicat a l'ACN el cantant i guitarrista de la banda, Xavi de la Iglesia. Precisament, han gravat aquest àlbum per separat durant la pandèmia.

Pelis i sèries

Cámara Café, la pel·lícula
Ernesto Sevilla

La sèrie *Cámara Café* es va emetre a *Telecinco* entre 2005 i 2009. Ara, l'humorista Ernesto Sevilla en dirigeix l'adaptació al cinema, en què els protagonistes s'enfronten a una crisi que està a punt d'enfonsar l'empresa on fa anys que treballen. L'encaixat de salvar la companyia serà el nou director, Jesús Quesada (Arturo Valls), que no és precisament el més pencaire.

ESTILS DE VIDA

Tenir cura dels teus amics peluts

Foto: Pexels

ANIMALS

Qui té un amic té un tresor, i sovint la versió més fidel d'aquest tresor pot ser pelut i caminar a quatre potes. Sabies que el 20 de febrer va ser el Dia mundial d'estimar la teva mascota? És ben bé que hi ha dies mundials per a tot, i que els animals de companyia s'estimen cada dia sense excepció, però sempre va bé recordar alguns *tips* per cuidar-los tan bé com es mereixen.

Les mascotes més habituals són els gossos i els gats, de manera que ens centrarem en la cura d'aquests animals. Quan els adoptis (no els compres!) has de portar-los al veterinari perquè els posi el microxip que permetrà identificar-los si es perden i perquè els vacuni. Tingues clar que hi hauràs de tornar periòdicament, encara que no sigui l'activitat preferida del teu nou amic. Aprofita també per consultar amb un professional quin és el millor tipus de pinso per a la teva mascota: variarà en funció de l'edat, la mida... No t'acostumis a donar-li restes del teu menjar, per més que t'ho supliqui amb els ulls tristos: no li faràs cap favor. En la mateixa línia, intenta que es mantingui actiu per evitar que s'engreixi (podria comportar-li problemes de salut). Ofereix-li també una higiene adequada i, si té el pèl llarg, raspalla'l.

Les claus.....

VETERINARI

Porta'ls al veterinari perquè els posi el microxip per identificar-los i les vacunes, i torna-hi periòdicament

ALIMENTACIÓ

Dona'ls el tipus de pinso adequat a la seva mida, edat... i no t'acostumis a donar-los restes del teu menjar

HIGIENE

Ofereix-los una higiene que s'ajusti a les seves necessitats (no són humans) i, si tenen el pèl llarg, raspalla'ls sovint

EXERCICI

Fes el possible perquè les teves mascotes es mantinguin actives i evita que s'engreixin: els portaria problemes de salut

Foto: Pexels

Atenció psicològica via telemàtica

Psicoterapeuta Col·laboratiu i Dialògic

Psicòleg

Ψ

Depressió, Ansietat, Estrès
Dificultats de relació

Visites concertades dimarts i divendres

www.javiercentol.com

📞 625 522 561

Numància, 52-54 Entresòl 4t

Tenim cura de
qui tu més estimes
com tu més
t'estimes.

ELS NOSTRES VALORS

CONFIANÇA

Creiem en els altres.
Volem estar oberts i compartir
de manera espontània.

ACTITUD POSITIVA

Valorem cada individu.
Sabem relativitzar, somriure i
prendre'n la vida positivament.

MILLORA CONTÍNUA

Procurem constantment avançar,
innovar i aprendre de l'experiència.

BENEVOLENCIA

Acompanyem els nostres residents,
els recoltem i els donem suport
en qualsevol circumstància.

SATISFACCIÓ DELS RESIDENTS

El nostre objectiu sempre serà el benestar
dels nostres residents en el dia a dia.

109 llits

Jardins exteriors

Pàrquing

Cuina interna

Perruqueria

Rehabilitació

Sala Snoezelen

10 places de
centre de dia

Servei sanitari
continuat

Sala d'estar

Carrer Natzarret 16, 08035 Barcelona

93 434 30 95

tsocial@santgenis.emera-group.es
www.emera-group.es